

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AARSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1920—22.

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS.

SORØ

SONO BOSTRYKKERI (AKTIESELSKAB) VED RASMUSSEN-KLOGH.

1922.

Aarene 1920—22.

Af *Magdalene Lauridsen.*

—0—

Naar man kaster et Blik tilbage paa de tre Aar, der er gaaet, siden den sidste Aarsberetning er udsendt, er det til Trods for de Fortrædeligheder af forskellig Art, der har mødt En, og de personlige Sorger disse Aar har ført med sig, alligevel en Tid, der har haft sin Værdi og som man ikke vilde være foruden.

Skolemæssigt set har Aarene 1920—22 været gode, idet at de Kursus vi har haft Lejlighed til at afholde har været godt besøgte, og det gennemgaaende har været interesserede unge Kvinder, vi har haft den Glæde at have som Elever. Paa de alm. 5 Mdr.s Kursus har der i de tre Aar været henholdsvis 46, 48 og 45 Elever, og paa det sædvanlige Oktoberkursus har der været 20, 22 og 14 Deltagere. Saa har vi i 1920 efter Anmodning af den Tilsynsførende for Børnehjemmene, Forstander Eskesen, afholdt et Kursus for Børnehjemsledere i Forbindelse med Oktoberkursuset. Det var et meget fornøjeligt Kursus og rart for os at komme i Forbindelse med de udmærkede Kvinder, der staar i Arbejdet paa Børne- og Opdragelseshjemmene. Dette Kursus afholdtes ogsaa 1921, og var ialt besøgt af 20 Deltagere.

Lærerindeuddannelsen har i disse Aar jo nærmest ligget stille, da vi har ventet paa en endelig Ordning af det for al Husholdningsundervisning saa vigtige Spørgsmaal: Husholdningslærerinders Uddannelse. Men vi har i disse Aar dog udsendt 31 Lærerinder fra det 9 Mdr.s Statskursus til Uddannelse af Skolekøkknlærerinder til Efterskolerne og 34 Husholdningslærerinder, og af de 24 Lærerinder der forrige Aar blev færdige, fik alle Pladser paa en enkelt nær, og der kommer stadig flere Anmodninger om Hjælpere med en Lærerindeuddannelse, end der kan anvises.

Frk. Marie Ehrenreich har jo faaet sin egen Husholdnings-skole i Graasten og hendes Virksomhed paa „Gaarden“ er nu overtaget af Frk. Louise Jensen, som paa den Plads er Skolen en udmærket Hjælper. Landbrugskandidat Folmer Dam, der efter Bedstefars Død har overtaget Landbruget, er nu Lærer paa Skolen og underviser i Naturfagene og Samfundslære. Frk. Tarp er bleven Medredaktør af „Tidsskrift for Husholdning“ og Frk. Margrethe Pedersen har paataget sig at være Konsulent for Husholdningsforeningerne paa Sjælland, Fyn og Bornholm og har i den Anledning faaet sit Skolearbejde lagt om, saa hun til sin Konsulentvirksomhed kan have de to sidste Dage af Ugen til Raadighed.

Den kommunale Efterskole gaar som sædvanlig, men det er glædeligt at erfare, at Interessen for den er stigende i Hjemmene og der melder sig saa mange Elever, at de undertiden maa deles i to Hold, ligesom de oftest nu bliver til to eller tre Kursus. Det har ogsaa været fornøjeligt og opmuntrende at se, at der i flg. Beretning om „Ungdomsskolen“ udsendt af Ungdomsskoleforeningen har været 26 Efterskoler med Husgerning som Hovedfag i Aaret 1920—21 og at Husgerning og Haandgerning næst efter Bogføring har været optaget i største Udstrækning som faglig Fag.

Husholdningsforeningens Medlemsmøder, der afholdes paa Ankerhus den første Tirsdag i hver Md. er næsten ogsaa gaaet ind som et Led i Skolearbejdet, idet at disse Møder jo gerne indledes med et Foredrag eller en Forevisning af en af Skolens Lærerinder. Bag efter drikkes der Kaffe, passiares eller diskuteres, og vi synes vist allesammen at det er meget fornøjeligt saadan en Gang imellem at komme sammen og drøfte fælles Husmoderinteresser.

Peter Dams Bibliotek er nu overgaaet til en selvejende Institution, som det hele Tiden har været tænkt, og til Støtte for Biblioteket er der d. 30. Nvbr., efter et indledende Foredrag af Bibliotekskonsulent Banke, dannet en Biblioteksforening for Sorø Landsogn og Omegn, der ledes af en foreløbig Bestyrelse bestaaende af fhv. Togfører Jørgensen, Ingeniør Petersen, Propr. Ingerlev, Konsulent Gram, Gaardejer Thors-

lund, Fru Anna Richard og Fru Carl Jensen, med Togfører Jørgensen som Formand. Biblioteket passes af Fru Agnes Eliasson og det benyttes meget. Der er ca. 5000 Læsende om Aaret og over 400 Laanere. Det er en stor Glæde at fornemme, at Dams Oplysningsarbejde lever videre. Biblioteket er desuden en stor Støtte for Skolen og en god Hjælp for Lærerindeeleverne i deres Studier.

Den lille Børnehave har vi ogsaa megen Glæde af. Efter en stille Tid er den blomstret op igen under Frk. Marie Andersens moderlige Ledelse, og det er en hel Fryd at se de 18 Smaabørn sidde i Rundkreds og høre dem synge de smaa kønne Børnesange.

Vejen fra Hovedlandevejen ned forbi Biblioteket, der i gamle Dage kaldtes for Studievejen, Seminarievejen o. m. a., ønskede Beboerne at faa givet et bestemt Navn, og Flertallet valgte da at kalde Vejen for „Peter Dams Vej“, hvad den altsaa hedder nu og som vi selvfølgelig er glade for.

Trods de mange Glæder, der blev forundt En, har de sidste Aar alligevel været saa underlig utrygge. Det har naturligtvis særlig været, fordi vi har staaet saa uvis med Hensyn til Lærerindeuddannelsen; jeg har jo ikke syntes, jeg kunde arbejde paa en Forbedring og Udvidelse med øget Statstilskud for Øje uden at stille min egen Uddannelse til Disposition, tilbyde at nedlægge min Lærerindeskole, hvis det kunde bidrage til at faa Lærerindeuddannelsen ordnet paa en god og tidssvarende Maade. Men det har ogsaa medført, at Organisationer, der plejer at faa deres Lærerinder paa Ankerhus, har bebredet mig, at jeg ikke varetog den Sags Interesse, jeg stod som Arbejder i, og det har pint mig meget.

Imidlertid vilde Regeringen af principielle Grunde jo ikke gaa med til at oprette en Statsskole, fremme det Forslag om en Husholdningshøjskole, som Kommissionen af 1918 havde fremsat, men syntes derimod gerne at ville støtte Uddannelsen paa de private Skoler.

Dette foranledigede antagelig Undervisningsministeriet til forrige Aar at forespørge de tre private Lærerindeskoler: Den Suhrske, Fru Berg-Nielsens og min, om hvad der var nød-

vendigt at faa af Støtte for at føre Uddannelsen videre, og dertil maatte jeg svare, at for Ankerhus' Vedkommende, der er den eneste Skole paa Landet, var en Byggeudvidelse nødvendig. Da Ministeriet ikke mente at kunne gaa med dertil og henstillede, at jeg foreløbig nøjedes med at afholde et Aars Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder til Efterskoler, gik jeg med hertil i Fortrøstning til, at Uddannelsen paa Landet saa i Løbet af Aaret maatte blive ordnet enten paa den ene eller anden Maade, da den med Hensyn til Tilskudet var bragt i Orden for de københavnske Skolers Vedkommende.

Imidlertid anmodede — da denne Ordning blev bekendt — Landboforeninger, Husmandsforeninger og Husholdningsskolerne Ministeriet indtrængende om, at Uddannelsen for Landets Vedkommende snarest muligt maatte blive bragt i Orden.

Jeg indsendte derefter paany Andragende om, at der til Husholdningsseminariet Ankerhus maatte blive ydet det fornødne Byggelaan, hvis man ikke paa anden Maade fik en Uddannelse ordnet paa Landet og det syntes, som Regeringen kunde tænke sig at gaa med dertil. Men saa fandt Bestyrelsesmedlemmer for nogle Foreninger sig foranlediget til at advare Regeringen imod, at det paatæukte Laan blev ydet til en Skole paa Landet, da man ikke *der* vilde være i Stand til at faa de fornødne Lærerkårter.

Dette vakte min Ansvarsfølelse — og styrkede vel ogsaa min Energi, for nu forstod jeg, at det var min Pligt at fortsætte Lærerindeuddannelsen paa Landet, enten jeg fik Tilskud eller ej. Dette meddelte jeg privat Undervisningsministeren og paa en Forespørgsel fra Kredens Folketingsmand, om vi da ikke kunde faa de fornødne Lærerkårter paa Landet, tillod jeg mig at svare med I. C. Christensens Ord, da han for nogle og tyve Aar siden foreslog at lægge det Stats-Kursus til Uddannelse af Skolekøkkenlærerinder, som da skulde oprettes til vor Skole i Sorø: „naar Staten yder de fornødne Midler, kan de fornødne Lærere ogsaa faas“.

Vi gik derefter i et Par Maaneder og vidste ikke, om

vi var „købte eller solgte“ men saa stod der at læse i Avisen d. 26. Maj, at „Til Husholdningsseminariet paa „Ankerhus“ er der ved 2. Behandling af Tillægsbevillingsloven for 1921—22 stillet Forslag om et Laan af Statskassen paa 50,000 Kr., der skal forrentes og afdrages med en aarlig Ydelse af 6 pCt., hvoraf 5 pCt. er Rente. Laanet skal anvendes til Opførelse af en ny Skolebygning, hvorved Seminariet sættes i Stand til at optage en 2-aarig Uddannelse af Husholdningslærerinder. Forslaget er stillet af Undervisningsministeriet, der „maa anse det som værende af stor Betydning, at der skaffes Mulighed for, at der foruden den Uddannelse af Husholdningslærerinder der finder Sted her i København, tillige kan finde en saadan Uddannelse Sted ved en Skole paa Landet“.

Derefter tog vi hurtig fat paa den projekterede Udvidelse og selv om vi ikke fik bevilget mere end en Trediedel af det ansøgte Byggelaan, haaber vi dog paa anden Maade at faa Seminariets økonomiske Forhold ordnet saaledes, at Ankerhus alligevel skal blive i Stand til i alle Maader at føre Lærerindeuddannelsen videre og skabe et praktisk og tidssvarende Husholdningsseminarium paa Landet.

— — —

Men der kommer Tider, da alt det, man stræber for og arbejder med, bliver saa uendelig smaat, og det er jo, naar Døden kommer, og den har været min jevnlig Følgesvend det sidste Aar, Men jeg har egentlig været glad for, at den har taget mig med, for det har næsten været, som den Sorg og Vemod, den har ført med, er bleven overskygget af det herlige og guddommelige, den har aabenbaret.

Gaar det ikke ofte saadan, at det er først, naar De er borte, vi har staaet nær og holdt af, at vi *fuldt* ud forstaar Deres Betydning for os. Det er som vi da først ser det, der gjorde Dem til de Personligheder, De var. Og det at staa over for det, som *er* ædelt og godt, er af saa stor en Værdi, at det er mange Timers Angst og Møje værd. Den Forklarelse, som Døden kan føre med sig, er den ikke netop noget af det, der herliggør Livet og herliggør Livet efter Døden.

Eva, min Mands ældste og kære Datter, maatte jeg først

sige Farvel til, men jeg er saa taknemlig for, at jeg forinden fik Lov til at være Mor for hende. Hun døde om Aftenen d. 4. Oktober 1921, sov stille hen midt i Bønnen Fadervor efter at have sagt Godnat til sine Kære. Man synes det maatte blive saa svært for hende at skulde forlade sine tre elskede Smaa børn, men hun kom dertil, at hun synes alt var saa godt, om selv hun ogsaa skulde dø. Og saa glædede hun sig saadan tilsidst til at skulde mødes med sin Far. I Fadernavnet samlede hun sikkert baade Gudfader, sin egen Far og Børnenes. — Et for Smerte modtageligt Sind blev hendes Vuggegave, men ogsaa store Evner og aandelig Rigdom, og i hendes Slægt og i hendes Vennekreds saavel som gennem de mange kønne Bøger hun skrev, vil hendes Minde blive bevaret, elsket og æret.

Chr. Christensen, Tune, min og min Skoles gamle og gode Ven fik jeg ogsaa Lov til at være hos i den sidste Nattevagt. Han sov stille ind en Søndag Morgen d. 4. December 1921 paa Roskilde Amts Sygehus, hvor hans Hustru ogsaa havde ligget syg, og hvor han var glad for at være. Det var en forunderlig Oplevelse at sidde ved denne kloge og gode Mands Dødsleje, og jeg tror jeg fik Lykke til at være noget for ham i de sidste korte Timer, kan kunde kende mig, og hvor jeg maatte bekræfte for ham, at det var gennem Døden at Vejen førte ind til Livets Land.

Boghandler Svegård, der døde d. 22. November 1921 var ogsaa en af Skolens gode Venner. Han var noget for sig selv, men en ejendommelig fin Personlighed og saa reel i Tanker og Handling. Det var vel ogsaa det, der gjorde, at man saa gerne hørte hans Mening og søgte hans Raad. Livet havde gjort ham til en forstaaende Mand, og derfor fulgte der med hans Bortgang baade Vemod og Savn.

Landinspektør Stage, der havde været haabløs syg længe, sov i sit Hjem stille hen d. 27. Marts 1922. Det var ogsaa en stor Sorg, at Stage gik bort, for han og hans afdøde Hustru, Fru Kis, havde hørt til mine bedste Venner fra de unge Aar, fra den Tid, jeg kom til Sorø. Og hans Venskab og Undervisning blev af stor Betydning for Husholdningsskolen;

han var i Virkeligheden den, der fik Undervisningen i Hus- holdningskemi lagt til Rette og indført. Hans frejdige Ord og djærve Personlighed virkede saa velgørende, af den Grund vil man ogsaa savne ham meget. — Stage blev saa forunder- lig mild paa det sidste, og jeg glemmer aldrig, en Dag jeg besøgte ham paa Kliniken i København og han var meget daarlig, at han sagde, da jeg gik: „Gud velsigne dig, Magda“. Jeg tror, at den Velsignelse, han ønskede mig, har han selv faaet mangefold tilbage.

Maria Sørensen, der havde Vejle Højskolehjem og som i mange Aar paa Ankerhus havde været vor trofaste Medhjæl- per og Børnenes gode Ven, har vi ogsaa mistet. Hun døde paa Vejle Sygehus d. 14. Juli 1922, Dagen efter, at jeg kom for at besøge hende og fandt hende bevistløs, men hvor var jeg glad for, at jeg dog fik Lejlighed til en lille Stund at dvæle ved hendes Leje, inden Livet ebbede ud. Vi vil altid bevare hende i taknemlig og kærlig Erindring.

Men det tungeste Savn har „Bedstefars“ Død alligevel medført. Vi savner ham allevegne, paa Gaarden, i Engen, i Marken, ved Bordet, i hans Stue; han gik jo saa stiltfærdigt omkring, var saa beskeden, saa hjælpsom, saa betænsom, saa taalmodig som kun en Far kan være det. Og saa var han jo saa stærkt interesseret i Tidens brændende Spørgsmaal og tog særlig i den sidste Tid levende Del i mine Interesser, i mine Vanskeligheder; det var en stor Glæde for mig og styrkede mig meget. Jeg er saa taknemmelig for, at det for- mede sig saaledes, at vi kunde spise ovre hos ham i hans Stue den sidste Vinter. Vi fik derved været æget sammen, og det blev ham, der som hjemme i Astrup, dannede Hjem- met os og der kom til hans Bord, det var saa hyggeligt for os og tror jeg rart for ham. — Det var Torsdag den 23. Marts 1922, vor kære, gode Fader døde. Han sov ind som Sol i Høst gaar ned, mens vi sad samlede om hans Leje. Han havde kun været syg af en let Lungebetændelse et Par Dage, inden han Søndag Eftermiddag halvvejs mistede Bevistheden. Men han kunde smile til os og vi tale til ham gennem de Salmer og Sange, der lød i det gamle Hjem.

Far blev ført hjem til Jylland og stedt til Hvile den 30. Marts paa Hinge Kirkegaard ved Siden af Mor. Ved Hjælp af Statsbanernes gennemgaaende Salonligvogn, kunde vi følge ham paa den sidste Rejse. Og det blev en forunderlig fredfuld Rejse. Fars Baare stod i et lille Kapel midt i Vognen, omgivet af dejlige Blomster og Kranse, skænket ham af Skolens Elever og Lærerinder, af gode Venner og Naboer.

I Vognen var desuden to gode 1ste Klasses Kupeer, som vi kunde benytte. Faster Maren, Lærerinderne o. fl. andre fulgte med os til Korsør, og da vi kom til Fredericia, kom Fars Søkende og andre Slægtninge og fulgte os det næste Stykke Vej, mens de ved hans Baare sang og talte kønne og gode Mindeord. Efterhaanden som vi kom frem, traf vi flere og flere af gamle Kendinge; det virkede saa betagende, det var som vi alle kom „hjem igen“. Fra Kjellerup, hvor Søster Ingeborg tog godt imod os sammen med andre kære Slægtninge, kørte vi forbi vort gamle Barndomshjem i Astrup, ad de kendte Veje ned til Hinge Kirke, hvor Pastor Overgaard talte kønt over „For dig, o Herre, som Dage kun“, og mindedes Dagen, da vi var samlede om Mors Baare. -- Hvor har vi dog faaet meget at takke for. Velsignet være vore Forældres Minde.

Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet.

Mindeord om „Bedstefar“.

—o—

Soro Folketidende skrev ved Bedstefars Død:

Gamle Anders Lauridsen, „Ankerhus“, døde i Aftes, 79 Aar gl., efter kun faa Dages Sygeleje. Dødsarsagen var Lungebetændelse.

At anvende Betegnelse „gammel“ paa Anders Lauridsen passer kun, naar der ses hen til den høje Alder, han naaede. I andre Henseender var han langt fra gammel og affældig, hverken legemligt eller aandeligt. Rank og spændsig færdedes han ude og inde, altid paa Færde, altid optaget af Haandens og Aandens Sysler. Han var jo gammel Landmand, og hans Datter, Forstanderinde Fru Lauridsen, havde paa Landvæsenets

Omraade, som forøvrigt i mange andre Retninger, udmærket Støtte af hans Indsigt og sunde Dømmekraft.

Anders Lauridsen hørte til dem, der blev Ungdomsiderne tro til det sidste. To Ting prægede ham i høj Grad: hans grundtvigske Livssyn, særlig paa det kirkelige Omraade, og hans Venstresind. Kirkelig Frihedsmand var han alle sine Dage, og Venstremand var han til Fingerspidserne, Venstremand af den gode, solide Støbning.

Anders Lauridsen var, mens han levede i Astrup, bl. a. Foregangsmand paa Plantningens Omraade, og hans Eksempel virkede til, at hele Eggen saa at sige fik et andet Udseende end før ved de mange Plantninger rundt omkring Boliger og Marker.

K. E.

I Kolding Folkeblad har **J. P. Harbo** samlet en Del Oplysninger om gamle Anders Lauridsen:

Af denne Artikel hidsættes:

Saa gik ogsaa han til Hvile. „Bedstefar“ paa Ankerhus-

Hvor var han en hyggelig gammel Bedstefar! Men det var jo ikke saa underligt, da han baade i Holsted og siden i Aatrup var den hyggelige Fa'r i Hus, Mark og Have, en Hjemmets Mand, som han var.

Fra sin Ungdom har Anders Lauridsen fortalt følgende (til Brug i Slægtsbogen, der er under Arbejde):

„Da min Fa'r (Peder Lauridsen) giftede sig anden Gang syntes jeg strax, at Hjemmet ikke længere var et Hjem for mig, og jeg gik derfor andre Veje. Men jeg tror, at min Mo'rs Forbønner for os har reddet mig og os alle fra det værste. Og jeg tror, at en usynlig Styrelse har været med os alle til det Gode. Kræfter var der i os, og de skulde have Luft paa en eller anden Maade. Foruden de Friluftsture, vi tog om Aftenen paa Marken, var jeg meget optaget af Læsning, og det baade af Bøger og Aviser. Jeg var ivrig med i Politiken da jeg var 13--16 Aar, og jeg var Holder af „Dansk Folketidende“ (Sofus Høgsbros Ugeblad). Vinteren 1864—65 var jeg Elev paa Grundtvigs Højskole. Ved Hjælp af Fars gode Ven, N. J. Termansen, kom jeg derover. Jeg vilde til

København for at se og høre lidt i Rigsdagen, og jeg kom der ofte. Jeg overværede ogsaa Dagen, da Freden blev sluttet med Tyskerne, og dér fik jeg at høre, hvordan Vilhelm Birkedal slog et Slag for Fædrelandet og Termansen ligesaa.

I „Danske Samfund“ kom jeg ofte, hvor f. Ex. Ludvig Schrøder fra Askov talte. Dér blev jeg kendt med Schrøder og Frue, og ved Samtale med dem blev det bestemt, at jeg skulde hjælpe dem til en Skole ved Grænsen. Og gamle Farbror (Hans Jokum Lauridsen) fik det Hverv at købe Hus og Jord til dem. Vinteren 1865—66 begyndte Schrøder Skolen, og jeg var saa Elev paa Askov (ca. 40 Elever)“.

— — —
„Det gik jo meget godt, men derved havde jeg ikke faaet nok. Jeg vilde have mere og rejste derfor til Boltinggaard paa Fyn for at lære Landvæsenet og Græsningsarbejdet. Paa Gaarden boede Pastor Birkedal med Familie, og i Laden blev der holdt Gudstjeneste, indtil Nazaretkirken blev bygget. (Jeg var med til at rejse Tagværket). Jeg boede sammen med Birkedals og havde Soveværelse tilfælles med Thorvald og Uffe. Jeg var i det hele meget i Familierekredsen i Hjemmet, især ved Aftenbordet, naar Dagens Syssel var endt.

I Sommeren 66 blev der paa Boltinggaard gjort Forsøg med Dyrkning af Roer. Rodfrugtsdyrkning var den Gang ukendt i Landet; men da jeg kom hjem, dyrkede jeg Runkelroer og Gulerødder, og da jeg havde Held med mig, tog andre det op efter mig. Jeg gennemdrænede ogsaa Fars Jorder.

Da jeg følte Trang til at virke for andre, fik jeg Konrad Jørgensen fra Askov til at hjælpe mig med Oplæsning for de unge i Vejen. Vi havde gerne Sanglege ovenpaa, og det gik meget godt. (Det var altsaa et Ungdomsarbejde, der blev sat i Gang, J. P. H.).

Dernæst fik jeg en Sangforening oprettet, og gennem denne blev det besluttet at stifte en Skytteforening. (Jeg havde været med paa Fyn under Kaptajn Nielsen, og hvor Mads Hansen digtede Viser). Skytteforeningen blev oprettet, og min Fader var en god Støtte i Arbejdet med at faa den i

Gang. Tilsidst fik jeg selv Overbefalingen og var Formand i Bestyrelsen. Af Egnens Piger fik vi en Fane, og ved dens Indvielse maatte jeg holde en Tale og digte en Vise.

I 1870 rejste jeg til Sjælland for at se paa Landvæsenet ved Triers Højskole, hvor jeg var Elev en Vinter.

Jeg tog derfra en Tur til Langeland for at se paa Havebruget og Frugttræernes Beskæring.

Buchardi paa Birkendegaard gav mig Interesse for Brugsforeninger, og da jeg i 72 kom hjem, skulde der prøves paa at faa sat Sagen i Gang, hvilket ogsaa lykkedes“.

— — —

„Den 23. Juli 1872 blev jeg gift med en Datter af „Storbonden“ Laust Eskildsen i Thorning, og til Brylluppet var Termansen og Konrad Jørgensen med foruden mange brave Mænd og Kvinder. Vi havde købt Gaard i Holsted, hvor vi boede i 7 Aar. I 1879 flyttede vi til Astrup, hvor vi boede i 34 Aar. Men da min Kone (Mette Marie Eskildsen) saa døde i 1913, solgte jeg Gaarden og rejste over til min Datter Magdalene Lauridsen, hvor jeg bor endnu og har det godt.“

Anders Lauridsen og Hustru holdt 23. Juli 1897 Sølvbryllup, omgivet af en stor Kreds af Familie og Venner. — Ved denne Lejlighed skrev Folketingsmand Jensen Knudstrup følgende i Silkeborg Avis:

„Der er meget i Hjemmets ydre Omgivelser og i den store Børnefloks Arbejdslyst. Dygtighed og Intelligens, der vidner om, at her er levet et jævnt og muntert Liv, øvet et trofast og solidt Arbejde, der har baaret sin Frugt. Man ser kun veldrevne Marker, men især det store Haveanlæg, der lige saa meget ligner et offentlig Lystanlæg med utallige Spadeseregange, Dam og Høj, noget enestaaende ved et Bondehjem i Egnen. Og alt dette er vokset op i de 18 Aar, Familien har levet der, vokset og udfoldet sig ved et eget Arbejde, i Stilhed og uden Reklame.

Der er vel andre fremragende Dygtigheder ogsaa i denne Egn, hvis Navne har glimret mere i Aviser og i Offentligheden end Anders Lauridsens: men der er faa, der har udført en solidere og mere pligtopyldende Mandomsgerning under Er-

kendelse af, at Æren og Takken for, hvad der er lykkedes ikke tilkommer en selv, men vor Herre, der har givet Arbejdet sin Velsignelse“.

Den Arv, han modtog fra sit Barndomshjem, blev aldrig sat overstyr. For os at se kom den til den herligste Udførelse.

Jægerhytten, 31. Marts 1922.

Jens Peter Harbo.

Elevmøderne.

—o—

Det er gammel Skik at jeg i Aarsskriftet skriver lidt om Elevmødet. Denne Gang er det ikke et, men hele 3 at skrive om. Da de er ved at blive saa gamle, skal jeg skrive ganske kort; dels for at opfriske Minderne for dem, der var med, dels for muligvis at give andre Lyst til at være med en anden Gang og ellers gennem dette give Oplysning om Foreningens Virksomhed.

Foreningen Ankerhus har i Aar bestaaet i 10 Aar, burde altsaa egentlig fejre et Jubilæum. Den har i de sidste Aar haft et Medlemsantal af omkring 450. Nye Medlemmer kommer stadig til, men nogle gaar desværre ogsaa ud.

Siden 1919 er Medlemskontingentet, som Medlemmerne nok har følt, bleven forhøjet til 2 Kr. De 60 Øre, der bliver opkrævet, er for Porto paa Optrækning af Aarsskriftet og for selve Optrækning og Konvolut.

I 1919 blev Frk. Poula Hansen, Gaabense, valgt ind i Bestyrelsen som Repræsentant for „Statsdamerne“ i Stedet for Frk. Bojsen, der valgtes som Suppleant. I 1920 blev Fru Trine Jensen, Ølstykke, valgt ind som Repræsentant for Husholdningseleverne i Stedet for Frk. Laura Hansen, og i 1922 blev Frk. Sigrid Arnkil valgt som Revisor, Fru Anna Clausen, Skaarup, blev genvalgt som Revisor.

Bestyrelsen bestaar for Tiden af Frk. Marence Tarp,

Frk. Poula Hansen, Frk. Marga Tejlbjerg, Fru Trine Jensen og Margrethe Pedersen.

Ved Mødet 1919 blev det vedtaget at udsende et Jubilæumsskrift i Anledning af de 25 Aar, Fru Lauridsen havde holdt Skole, dels inde i Byen, dels paa Ankerhus.

Aarsskriftet skulde indeholde en Del Billeder fra de forløbne Aar. Billederne tilligemed forskelligt andet forsinkede Trykningen af Aarsskriftet, saa det i Stedet for at udkomme i December 1920, først udkom i September 1921. Dette har saa igen været Anledningen til, at der intet Aarsskrift udkom sidste Aar til Jul og derfor heller ingen Opkrævning, skønt vi daarlig har Raad at miste det ene Aars Kontingent.

Underholdningen ved de forskellige Eløvmøder har været dels belærende og dels mere selskabelig.

I 1920 havde vi været saa dristige at opøve Steen-Blichers „æ Bindstow“, som blev spillet af alle Jyderne. Desuden blev „Soldaterløjer“ spillet. Ved Mødet om Søndagen talte Lektor Mathiessen om H. C. Ørsted, og Fru Johanne Andersen, Mosegaard, om den unge Piges Uddannelse i huslig Gerning.

I 1921 blev der om Lørdagen forevist ved Tableau „Ankerhus gennem 20 Aar,“ desuden spillet, sunget og danset gamle Sanglege og Danse. Om Søndagen indledede Fru Lauridsen en Forhandling om Emnet: Attest for fyldestgørende huslig Uddannelse som Betingelse for Ægteskab. — Livlig Forhandling. Se Artiklen andet Steds i Aarsskriftet.

I 1922 havde vi om Lørdagen en Fremvisning af elektriske Apparaters Anvendelse i Husholdningen af Fru Hilda Hermansen, Sorø. Den selskabelige Underholdning i Aar var igen Komædie „Skærmydsler“ og Sanglege og Danse. Om Søndagen talte Statskonsulent Sørensen fra Washington, der netop var hjemme paa Besøg, om „Ungdomsarbejdet i Amerika“. Dette Foredrag gav ogsaa Anledning til en Del Diskussion og gav Stødet til Oprettelse af en Strikkeklub her i Sorø Landsogn. Om Foredraget og Strikkeklubben vil blive fortalt andet Steds.

Ja, saaledes er Møderne forløbet siden sidst vi udsendte

det alm. Aarsskrift. Der har paa en Maade ikke været megen Afveksling, idet Programmet for Dagen nogenlunde er ens, idet vi synes, at det tilvante har noget tiltrækkende og hjemligt ved sig, som man er glad ved. Ved Siden deraf har vi søgt at faa nye Tanker ført frem, da det jo gerne skulde være en af de Opgaver Foreningen har, at give Medlemmerne Oplysning om det nye, der er fremme i Tiden.

Margrete Pedersen.

Oplysningsarbejdet blandt Landboungdommen i De forenede Stater.

—o—

Statskonsulent *S. Sørensen*, Washington, holdt ved Aarsmødet paa Ankerhus, Sorø, et interessant Foredrag om det store Oplysningsarbejde, der gøres for Landboungdommen i Amerika gennem de saakaldte „Boys and Girls Clubs“. Og da Foredraget rimeligvis vil være af Interesse ogsaa for de der ikke havde Lejlighed til at være tilstede ved Aarsmødet, gengives et kort Uddrag af det her.

Der arbejdes, udtalte Statskonsulenten, med Børn og ganske unge i Alderen fra 10 til 18 Aar. Maalet er at holde saa mange unge som vel muligi fast ved Landbrugserhvervet, ved at skaffe Interesse for det og Viden om det. Oplysningsarbejdet er dog ikke rent fagligt. Man ønsker samtidig at paavirke de unge i aandelig Henseende, saa de bliver bedre og lykkeligere Samfundsborgere.

Arbejdet gribes an paa den Maade, at Børnene samles i de saakaldte „Clubs“ eller Foreninger under Opsyn af en stedlig Komité, hvoraf Læreren som Regel er Medlem. Saa snart der er mindst 5 Medlemmer, kan der dannes en Forening, og Foreningen vælger selv sin Formand og Sekretær. Hver Forening samler sig om en speciel Opgave, enten det nu er Kartoffelavl, Majsdyrkning, Havebrug, Kalve- el. Griseopdræt, Hønsavl eller det er Konservering el. andet. De faar saa selv et Stykke Jord at dyrke, en Gris eller Kalv at op-

drætte, og Pigebørnene maa selv dyrke de Havesager, de senere skal konservere eller lære at bruge i Husholdningen. Der betales intet Medlemsbidrag, men Medlemmerne maa selv afholde alle Udgifter ved Indkøb af Frø, Avlsdyr o. lign. Har Børnene ikke selv den fornødne Kapital, er det ordnet saasaaadan, at Børnene let gennem Banker og hos private kan faa Driftslaan, som tilbagebetales, naar Arbejdet er tilendebragt. Overskudet, der bliver ved Dyrkningen af Majsene eller ved Opdrættet af den paagældende Kalv eller Gris, er Børnenes eget.

Undervisningen i Foreningerne besørges af Lærere og Lærerinder, som har særlig Forkærlighed for dette Arbejde, og de støttes af en Stab Specialister, som Landbrugsministeriet stiller til Raadighed. Læreren samler Børnene en Gang om Maanedens enten i Skolen eller omkring i Hjemmene, og giver dem praktisk og teoretisk Vejledning, nærmest ved Samtale med Børnene. Skaffer dem Bøger og Smaahæfter med faglig Oplysning om det Arbejde, de nu har valgt, og er i det hele taget behjælpelig med at give Raad om, hvordan de nu bedst skal dyrke Kartoflerne eller opdrætte Grisen, eller hvad de nu har med at gøre. Børnene læres ogsaa til at gøre daglige Optegnelser og føre Regnskab. I Husdyrforeningerne gøres Optegnelser om Fodring, Mælkemængde og Tilvækst, i Planteavnsforeningerne om Jordens Behandling, Gødskning, Saatid, Udbytte o. lign. I Havebrugs- og Husholdningsforeningerne maa endvidere gøres Notitser om Afgrødens Tilberedning, Konservering o. lign.

Man vækker Børnenes økonomiske Interesse ved at lade dem faa fri Raadighed over Udbyttet af dette deres Arbejde, og man søger at vække en gavnlig Kappelstrid gennem Konkurrence. Medlemmerne konkurrerer indbyrdes, de dygtigste tildeles Præmier, og Præmietagerne faar saa Lov at konkurrerer med andre Foreninger. Udstillingerne i de hjemlige Foreninger, Amdststillinger og Statsudstillinger virker i samme Retning. Ved disse Udstillinger møder Børnene ofte selv og forklarer de udstillede Ting, som de har arbejdet med hjemme i Mark, Have eller Stald.

Gennem dette øges ikke alene Børnenes Interesse for de Ting, de arbejder med, men de opnaar ogsaa en Indsigt og Dygtighed, som senere kommer baade dem selv og Samfundet tilgode, og ikke alene det, men de river ofte i deres Iver Hjemmene, deres Fædre og Mødre med. Det, at Lærerne og Lærerinderne gennem Børnene faar Lov at komme ind i Hjemmene, tillægges, siger Statskonsulenten, stor Betydning, da der trænges til Reformering, til at der indføres bedre Skikke og bedre Hjælpe midler.

I det hele taget anses dette Oplysningsarbejde for meget betydningsfuldt. Man mener ogsaa derigennem at kunne forbedre baade Husdyrbrug og Landbrug. At Arbejdet har vundet almindelig Anerkendelse, ses bl. a. ogsaa deraf, at saavel den samlede Stat, som den lokale Stat ofrer store Summer paa at faa det frem.

Til Lærernes og Lærerindernes Løn udreder saaledes den samlede Stat det halve og den lokale Stat Resten.

Arbejdet er ogsaa meget omfattende, idet der nu er over $\frac{1}{2}$ Mill. Medlemmer i disse Smaaforeninger. Det er et godt og et dygtigt Arbejde, der her gøres, et Arbejde, Amerikanerne med Grund kan være stolte af.

Et lignende Arbejde kunde sikkert faa sin store Betydning ogsaa her i Landet, men det maa selvfølgelig gribes an paa en lidt anden Maade. Et saadant Arbejde kan ikke uden videre omplantes.

Marence Tarp.

„*Æ Bindstow*“.

—o—

Hvis De en Onsdag Aften mellem 7 og 9 kigger ind i Børnebibliothekets Læsestue, er jeg vis paa De vil blive forfæbavset og føle Dem sat tilbage til den Tid da unge og gamle, Mænd som Kvinder samledes til æ Bindstow, hver med sin Bindehose hvor der fortalles Historier og blev sunget Viser alvorlige, saavel som lystige.

I Børnebibliotheket samles nemlig hver Onsdag Aften 30 smaa Piger i Alderen fra 8 til 16 Aar, hver med sit Strikketøj. De møder Kl. 7, tager straks Strikketøjet frem og strikker med en Iver og med en Stadighed som nogen gammel Kone. De vinder selv Garn, slaar selv op og strikker mange smaa nydelige Ting, som dels skal bruges til Foræringer, dels skal sælges. Mens Pindene gaar, gaar det ogsaa løs med Sange og Historier. Der synges forskell. Børnesange, Fædrelandssange og Salmer, og siden skiftes Børnene til at læse op, saa de to Timer gaar hurtigt og fornøjeligt.

Denne lille Strikkeklub er oprettet af Sorø Landsogns Husholdningsforening, der indkøber Garnet til Børnene og efter Jul vil Mødrene skiftevis hjælpe Børnene til Rette med Arbejderne.

Maalet med denne Form for Undervisning er dels at lære Eleverne at strikke, dels hjælpe dem at udnytte Fritiden paa en god Maade, og dels give dem en lille ekstra Fortjeneste, idet de strikkede Ting til Foraaret udstilles og sælges hvis Børnene ønsker det. —

Strikkeklubben blev oprettet efter at vi havde hørt Statskonsulent Sørensens Foredrag om Ungdomsarbejdet i Amerika, og er et lille Forsøg paa at omplante den amerikanske Ide paa dansk Grund og vi kan sige, at baade vi, der leder det, og Børnene selv har haft megen Glæde af dette Arbejde.

Margrete Pedersen.

En af Husholdningssagens bedste Venner.

Landbrngslærer Chr. Christensen, Tune*).

—o—

Da *Chr. Christensen, Tune*, gik bort den 4. December 1921 mistede Husholdningssagen og derigennem Hjemmenes Kvin-

*) Disse Mindeord blev umiddelbart efter Christensens Død anført i det første Nr. af Tidsskrift for Husholdning.

der en stor Støtte, en god Ven, og en klog Raadgiver. Faa Mænd har vist Kvindernes husøkonomiske Arbejde og faglige Uddannelse den Forstaaelse som han. Og det ikke alene ved at yde os et venligt, anerkendende og opmuntrende Ord, men ogsaa ved, naar Tid og Lejlighed gaves, at sige de Ord, der skabte Respekt og Sympati for den huslige Gerning og dens Udøvere.

Ved Aarhundredets Begyndelse var han en af de, der fik Landboforeningernes Folk til at interessere sig for Husholdningsundervisningen, hvilken hidtil havde hørt til det upaa krævede. Som Medlem af det Udvalg, De samvirkende danske Landboforeninger nedsatte for at ordne en Undervisning for Husmødre gennem de Husholdningsaftenskoler, der efterhaanden blev oprettet hele Landet over, og som Censor ved Uddannelsen af Vandrelærerinder til disse Skoler, fik han megen Indflydelse paa Husholdningsundervisningen, blev en stor Støtte for den og fulgte den med aldrig svigtende Interesse.

Det faldt derfor ganske naturligt, at Christensen 1913 blev udnævnt som Undervisningsministeriets Tilsynsførende ved Husholdningsskolerne, og selv om der fra visse Kvindesagsinteresserede Kredse blev anket over, at en Mand blev udnævnt til at beklæde saadan en Post, blev Husholdningsskolerne alligevel hurtig klare over, at dette Tilsyn ikke var til Gene, men til virkelig Støtte og Vejledning. og i Løbet af kort Tid blev disse Skoler med Hensyn til Anerkendelse og Elevunderstøttelse stillet lige med de andre Ungdomsskoler. — Men var der et eller andet som han syntes skulde være anderledes, sagde han det, og der er maaske nok en og anden, som følte det som en Hensynsløshed, men de, der kendte hans noble og retsindige Tankegang, vidste, at en Kritik fra hans Side kun var velmenende og man trygt kunde stole paa ham, man vidste, at han kun handlede i bedste Mening, som f. Eks. en Gang, han stemte imod, at Husholdningslærerinderne blev optaget i Høj- og Landbrugsskolernes Forening — for at de skulde danne deres egen Forening; en Afvisning, der ogsaa førte til, at Foreningen af Husholdningslærerinder og

-Lærere blev dannet 1906 og som vist maa siges at have haft stor praktisk Betydning for Husholdningsskolerne.

Som Bevis for det gode Forhold, der herskede mellem Husholdningsskolerne og Christensen som Tilsynsførende, kan nævnes, at baade Lederne og Foreningen altid anmodede ham om at deltage i deres Aarsmøde, hvor bl. a. jo ogsaa Skolernes Vanskeligheder blev drøftet, og at man altid rettede sig efter hans Mening, selv om man derved opgav at indsende Andragende og fremsætte berettiget Kritik. Og da han for et Par Aar siden paa Grund af sin høje Alder mente at burde trække sig tilbage, blev han meget indtrængende anmodet om at fortsætte saa længe som han kunde; saadan en Tillid havde man til ham.

Med megen Interesse fulgte Christensen med i de Forsøg, der blev gjort for at skabe Forbindelse og Samarbejde mellem Hjemmets Kvinder, og Tanken om Husholdningsforeninger optog ham stærkt, baade da den første 1908 blev oprettet i Malt Herred, da Professor *Jens Warming* slog til Lyd for Tanken ved et Møde i Sorø 1916, og da det sidste Fremstød blev foretaget 1920 for kommunevis at samle Husmødre paa Landet. Og gerne drøftede han de Idéer, der skulde hjælpe til at højne Kvinderne paa det naturlige huslige Arbejdsomraade, og han syntes, at der var saa uendelig mange Opgaver at løse paa dette Omraade, men beklagede en Gang vemodig, at han ikke var yngre og personlig kunde være med i Arbejdet. Men det, at han ikke alene kunde billige og ønske Nedsættelse af et husøkonomisk Udvalg i Lighed med de, der er nedsat til Hjælp for Landmændenes Arbejde, men ogsaa kunde ønske Kvinderne et Husholdningsministerium gjorde, at man blev taknemlig og styrket ved at føle, at Ens Arbejde dog ikke blev kendt ringere end Mændenes. Saa naar der ved hans Baare blev bragt en følt Tak for, hvad han har været for den danske Landmaud, var der lige saa god Grund til at takke ham for, hvad han har været for den danske Husmoder.

Naar man i sit Inderste virkelig føler Tak for, hvad der er skænket En af Venskab og Godhed, som nu gennem en

ædel Mand, som gamle Christensen, kommer man let til at tænke paa Paulus Ord til Korintherne: „Ved ham er I gjort rige i alt“. For hvor er det ikke rigt, at kunne dele med Mennesker, som man holder af, Tanker, Samvær, overstaaede Besværligheder, lykket Arbejde. —

Og saa var den Glæde, der var i Venskabet med Christensen dog ringe i Forhold til den Oplevelse, det var, at faa Lov at dele de sidste Timer med ham; de var saa rige, saa man uvilkaarligt maatte hviske til ham: „Nu er Stunden næsten oprunden, næsten oprunden, som gør dig glad“.

Magdalene Lauridsen.

Det nye Hus.

—o—

„Skt. Hans Aften, Fredag d. 23. Juni 1922, da
Kristian X var Konge i Danmark,

Harald Ostensfeld, Biskop over Sjælland,

Niels Neergaard, Statminister,

Jacob Appel, Undervisningsminister,

Madsen-Mygdal, Landbrugsminister,

Martin Hansen, Sorø Kredens Folketingsmand,

Jensen Klejs, Folketingets Formand,

Magda Vang Lauridsen, Undervisningsministeriets

Tilsynsførende ved Husholdningsskoler,

nedlagdes Grundstenen til den nye Hovedbygning for Husholdningsseminariet Ankerhus, hvortil den nuværende Regering har bevilget Skolens Ejer og Forstanderinde, Fru Magdalene Lauridsen, afsløde Peter Dams Hustru, et Laan paa 50,000 Kr., at sorrente med 5 % og afdrage med 1 %, ialt 6 %, for at Skolen kan blive i Stand til at meddele en udvidet og tidssvarende Husholdningslærerindeuddannelse til Landet — 20 Aar efter, at Magdalene Lauridsen, da-nævrende Ejer af Sorø Husholdningsskole, havde begyndt for De samv. sjællandske Landbosforeninger den første Lærerindeuddannelse og bygget 1ste Del af Husholdningsseminariet

Ankerhus, og havde haft saa udmærkede Hjælpere som Astrid Nielsen, Ellen Sejerø Olsen, Ingeborg Lauridsen, Caroline Steen, Marie Ehrenreich, Marence Tarp, Margrethe Pedersen, Hans Gram, Agnes Eliasson, Axel Eliasson, Lovise Jensen o. m. fl. og haft „Bedstefar“, Fru Lauridsens gamle Far, Anders Lauridsen, fra 1913 til hans Død i Marts 1922 til at lede Skolens Landbrug.“

Det blev en vidunderlig og betagende lille Fest. Skolens Elever, 50 unge Piger i hvide Kjoler med røde Lam-pions, kransede Byggepladsen, og en Del af Skolens Venner og Naboer sammen med Haandværkerne sluttede Kredsen. Vi sang „Er Lysset for de Lærde blot“, derefter indmuredes et tilloddet Blyskrin hvori var lagt et Dokument med en Redegørelse og en Beretning om Skolens tyveaarige Virksomhed fortalt gennem Aarskrifter fra 1902 til 1919 og Jubilæumsskriftet; desuden Fru Lauridsens Forslag til Oprettelse af et Husholdningsministerium og Forslag om huslig Uddannelse som Ægteskabsbetingelse.

Fru Lauridsen murede den første Sten med Ønsket om, at Skolen maatte faa Lykke til at højne og støtte det huslige Arbejde, og udtalte en Tak, ogsaa til Regeringen, der havde gjort det muligt at foretage Udvidelsen af Skolegerningen paa Ankerhus.

Margaret, Fru Lauridsens Datter, nedlagde, som Repræsentant for den næste Generation, der skal føre Arbejdet videre, den anden Sten og udtalte Ønsket om, at de Unge maatte faa Lykke til at fortsætte Mor Magdas Arbejde.

Forhenværende Landbrugsminister Kr. Pedersen havde Fru Lauridsen anmodet om at mure den tredie Sten som Udtryk for, at Hjemmenes Arbejde gøres bedst, naar Mand og Kvinde hjælpes ad, og fordi Kr. Pedersen altid baade personlig og offentlig, i Ord og i Handling havde hævdet den samfundsmæssige Betydning af Kvindens Gerning i Hjemmet, og at Tid med Glæde støttet Husholdningssagen.

Kristjan Pedersen udtalte, „at den tredie Sten skulde vidne for Fremtiden, at Nutidens danske Kvinder og Mænd i Enighed ved at tilbyde Kvinderne en fyldigere Uddannelse,

vil fremme Kvindernes Ligestillethed og Jævnbyrdighed med Mændene. Dertil skal denne Bygning yde sit gode Bidrag“.

Man sang „Jeg har baaret Lærkens Vinger“ og under Tonerne af „Der er et yndigt Land“ marcherede man ind i den af de unge Piger illuminerede Gymnastiksal. Under Samværet der holdt Kr. Pedersen en smuk og god Tale, hvori han priste det daglige Arbejde og ønskede Fru Lauridsen Lykke til det Arbejde, der var begyndt, og ønskede det maatte blive til Velsignelse for Hjem og Folk. Derefter talte Muremester Langkjær for den unge Kvinde, der skulde „løfte Arven“ efter Fru L. — Med Hurra og Leve for Skolen, dens Venner og vort prægtige Land sluttede Festen i Salen, og Skt. Hans Baalet tændtes i Haven, hvor Hundrede af Børn og Naboer, som sædvanlig lejrede sig omkring paa den store Græsplæne og de unge Piger dansede i Rundkredse og sang Skærsommerens Sange.

Syv Uger efter, den 12. August, hejstes Kransen paa det nye Hus. Skolens tre Afdelinger havde hver bundet sin Krans, der med „Bedstefar“s gamle Flag t Toppen vajede stolt om den smukke Rejsning paa det store Hus og varslede godt for Fremtidens Arbejde der. — Dagen sluttede med et fornøjeligt Rejsegilde i Gymnastiksalen.

Muremester S. Langkjær, der har opført alle de andre Bygninger paa Ankerhus, og hvem Fru L. nærer en ubegrænset Tillid til, er naturligvis ogsaa Bygmester for det nye Hus, men det er hans Søn, Marius Langkjær, der har tegnet det og ledet det daglige Arbejde. V. Sich i Sorø har udført Tømrerarbejdet, men Bygmester Thorvald Thomsen i Levring har haft Snedkerarbejdet, sat Vinduer og Døre i Huset, og Ingeniør Harald Thomsen har projekteret og ført Tilsyn med Installation af Centralvarme, Lys, Vand og Gas. Frk. v. Deurs har dekoreret Skolekøkkenet og Spisestuen med Kalkmalerier. Skolekøkkenets smukke Møbler har de lavet for os paa Flakkebjerg og paa den internationale Højskole har Poul Hansen lavet Skriveborde og andre Møbler til de unge Pigers Værelser.

Det bliver et dejligt Hus, enkelt, praktisk og rumme-

ligt. Der er bl. a. Eneværelser til 35 Lærerindeelever, Toværelseslejligheder til Lærerinderne, Centralvarme overalt. Koldt og varmt Vand paa hver Etage. W. C., Toilet og Badeværelse med Styrtebad og Karbade. Højt oppe under Taget er der et godt Laboratorium og Skolekøkken for Øvelsesklassen. I Kælderetagen er der et udmærket Vaskeri med 8 flisemurede Kummer, moderne Vaskemaskiner og andre Hjælpe midler. I Strygestuen er der en elektrisk Rulle og Strygemaskine, en god gammeldags Træk rulle og en trevalset Rulle. Der skal stryges med Jern, opvarmet ved Gas, Elektricitet saavel som ved alm. Ovnvarme. Til Elevernes private Brug er der et særligt Vaskerum.

I Kælderen bliver der foruden særlig Kødkælder Saltkælder med støbte Kummer til Opbevaring af Flæsk, Kød, Æg, Grøntsager. Et Slagtehus med Røgekammer indrettes ogsaa. Og Seminariet faar sit eget Hønseri.

Foruden det moderne indrettede Skolekøkken til 24 Elever bliver der tre smaa Modelkøkkener, hvor Eleverne skiftevis skal arbejde paa egen Haand. Det ene indrettes med alm. Komfur, det andet med Glødeovn og et Gasblus, i det tredje, der ordnes som Spisekøkken, skal der kun anvendes Elektricitet.

Og i en Forbindelsesbygning mellem den nye Seminariebygning og Gymnastiksalen bliver der en udmærket Økonomi afdeling indrettet, hvorfra alle, der ikke arbejder i Skolekøkkenet skal bespises, og hvor der med Tiden tænkes modtages Bestillinger paa alm. Mad, Selskabsmad, Bagværk, Anretninger o. l., for at Eleverne der kan faa praktisk Uddannelse som Køkkenchefer eller Husholdningsledere. Derfor skal denne Afdeling ogsaa efterhaanden forsynes med gode og store Husholdningsmaskiner.

Efter Juleferien tages det nye Hus i Brug og det bliver en stolt Dag, naar vi flytter ind. Men det nye Hus bliver ikke indviet med Fest, før ogsaa den økonomiske Side er bragt i Orden.

Til mine gamle Elever!

—o—

Det var med Glæde, at jeg modtog Fru Lauridsens Opfordring til i Aarsskriftet at sende de kære gamle Elever en Julehilsen. En glædelig Jul og et godt Nytaar ønskes Eder alle. I de gode Ønsker for det nye Aar vil vi alle indeslutte den gamle Skole. Vi vil ønske, at de Aar, der kommer, selv om det bliver strænge Arbejdsaar for Ankerhus, maa være velsignede og bringe Velsignelse. For den gamle og trætte Arbejder er det en stor Glæde at følge Skolens Udvikling, at tænke paa, under hvor gunstige Forhold de nuværende yngre og dygtige Kræfter kan komme til at arbejde. Det er Lov og Tak værd, at det lille Begyndende kan vokse sig større og stærkere. For dem, der har været med i Arbejdet i de trangere Forhold, er det som sagt en stor Glæde at se Fremgangen. Kærlig Hilsen!

Caroline Steen.

Husholdningsforeninger.

—o—

Inden for Husholdningssagens Omraade har Interessen, i de senere Aar, i særlig Grad samlet sig om Dannelsen af Husholdningsforeninger, idet man indser den store Betydning, en Organisation af Husmødre vil kunne faa, og hvilken Støtte Kvinderne derigennem kan blive for hinanden inden for det rent faglige Omraade. En Støtte, som man venter kan blive den Hjælp for den huslige Kvinde, som f. Eks. Husmands- og Landboforeningerne har været og er for Landbrugets Mænd

Forholdene har formet sig saaledes, at der er sket en Deling, saa Byerne har deres specielle Foreninger, og Landet har sine. Der arbejdes tildels mod de samme Maal, men der arbejdes paa lidt forskellig Vis. At der er blevet forskellige Foreninger, for By og Land er ret naturlig, idet Byhusmødrene i flere Tilfælde er lidt anderledes stillede end Husmød-

rene paa Landet og maa arbejde og indrette sig lidt anderledes, saa Interesserne bliver af den Grund ikke helt de samme.

„Husmoderforeningen“, som Byernes Forening hedder, har sit Hovedsæde i København og har Afdelinger i ikke saa faa Købstæder. Landets Foreninger kaldes for „Husholdningsforeninger“. Den første af disse dannedes i 1908, men først godt 10 Aar senere kom der Fart over Arbejdet for Dannelsen af flere, idet Husholdningsskolernes Forening tog Sagen i sin Haand og udsendte en Opfordring Landet over for at faa dannet Foreninger. Der findes nu ca. 20, flere er under Opsejling, og forhaabentlig øges deres Tal snart betydeligt. Disse Foreninger har dannet en Sammenslutning under Navn af „De samvirkende Husholdningsforeninger paa Landet“. Naar der er sket denne Sammenslutning, er det, fordi man har ment derved bedre at kunne magte visse af de Opgaver, der ligger for. De stedlige Interesser overtages af de enkelte Foreninger, de større Opgaver af Sammeaslutningen.

Hvordan der arbejdes og hvad der tages frem i de enkelte Foreninger er selvfølgelig noget forskelligt og retter sig efter hvers Behov.

Foreningernes fælles Maal er at varetage Husmoderstandens Interesser og bidrage til at fremme Økonomi og Sparommelighed saavel i Hjemmene som i Samfundshusholdningen.

Foreningerne kan dannes Sognevis, hvilket i mange Tilfælde vil være det mest praktiske, da Medlemmerne i mindre Kredse lettere kan komme i direkte Forbindelse med hinanden, og de kommunale Anliggender jo ofte i høj Grad berører Hjemmene. Med Foreningen kan selvfølgelig ogsaa omspænde større Omraade, som f. Eks. Malt Herreds Husholdningsforening og Slagelse Omegns Husholdningsforening. Ellers vil det være praktisk om Foreningen bærer Kommunens Navn, f. Eks. Braade Sogns Husholdningsforening.

Hver Forening maa selv bestemme sit Bidrag, men Medlemsbidraget er de fleste Steder kun ansat til 2 Kr. aarlig, for at faa saa mange mindre bemidlede Husmødre med som muligt. Men saa til Gengæld søger man, ved at optage pas-

sive, bidragydende Medlemmer, navnlig blandt Mændene, at faa Foreningen ydet den fornødne økonomiske Støtte.

Steder, hvor man er interesseret i at faa en Husholdningsforening dannet, er det som Regel praktisk at samle nogle Kvinder, der repræsenterer de forskellige Samfundslag, og saa enten indbyde til et Møde om Sagen, eller lade en Liste gaa rundt til Husmødrene med Opfordring til at tegne sig.

Som Bestyrelse vælges 3—5—7 Kvinder eftersom Foreningen er stor til, og det vil som Regel være praktisk at faa de enkelte Dele i Sognet repræsenteret i Bestyrelsen. Af Opgaver, der kan optages af saadanne Foreninger — skal nævnes: Kursus, Efterskoleundervisning, Fællesindkøb, Udstillinger, Medlemsmøder og Foredrag (Foredragsliste kan faas ved Henvendelse til Samvirksomheden, hvis Formand er Fru Andrea Lindkvist, Kamstrup v. Roskilde).

Kontrollering af Husholdningsmaskiner og Redskaber bør ogsaa foretages. Kan de fornødne Undersøgelser ikke foretages i den paagældende Forening, kan der ske Henvendelse til Samvirksomheden. Som Eksempel paa, hvordan der arbejdes og hvad der arbejdes med, skal nævnes, hvad der har været taget frem i en enkelt Forening det sidste Aar. Det er da naturligt for mig at vælge Sorø Landsogns Husholdningsforening som den, jeg har mest Forbindelse med. Foreningen afholder Medlemsmøde 1 Gang hver Maaned. Mødet indledes gerne med et Foredrag eller en Forevisning, hvorefter der drikkes Kaffe og diskuteres. Af Ting, der har været forevist ved Medlemsmøderne kan nævnes: Julebagning, Ovnkogning, Konservering og Anvendelse af Rabarber, Græskar, Kvæder o. s. v., Tøjrensning og Sæbekogning, Tomatbeskæring, Forfødning af tynde vævede Strømper og Anvendelse af fine Strømper til Handsker, Børnehuer o. lign. Elektriske Kogeapparater og Maskiner har ogsaa været forevist.

Der har været afholdt en meget vellykket Husholdningsudstilling, hvor bl. a. ældre Husmødre glædede de besøgende med at vise, hvorledes man i gamle Dage kartede, spandt Uld og Hør, vævede, syede og strikkede. Udstillingen gav en Ind-

tægt paa 1400 Kr., hvilket har været en Støtte for Foreningen, da Foreningens Indtægtskilde, Medlemsbidraget, er lavt 2 Kr. aarlig. Tillige har der været afholdt Foredrag bl. a. af Statskonsulent V. A. Koch om Hønsæavl. Bestyrelsen har indkøbt Uld og for Foreningens Medlemmer ladet spunde Garn til Strømper og Uldtrøjer. Ligeledes har Foreningen af dansk Hør og Blaargarn fra „Danalin“ i Randers til Medlemmerne faaet vævet store Stykker af Lærred og Haandklædedrejl. Endelig har Foreningen i Oktober oprettet en „Strikkeklub“ for Landsognets Pigebørn fra 10—16 Aar.

Samvirksomheden er dannet for at faa et Samarbejde i Gang, for lettere at magte de større Opgaver og for at opnaa Støtte til Varetægelse af de husøkonomiske Interesser.

Af Resultater af Sammenslutningens Virksomhed skal nævnes, at der er antaget Lærerinder, der staar til Foreningernes Raadighed, dels til Afholdelse af Kursus saavel i Kjole- og Linnedsyning, Syning af Børnetøj som i Madlavning og Syltning, og dels som praktiske Hjælpere i den travle Syltetid.

Tillige har Samvirksomheden for nylig antaget to Konsulenter, der ligeledes staar til Foreningernes Raadighed med Oplysninger. Foredrag o. lign.

Samvirksomheden har endvidere udvirket, at Husmødrene har faaet deres eget Blad, et Fagblad under Navn af „Tidskrift for Husholdning“. Det udgives af „Vort Landbrug“, men „De samvirkende Husholdningsforeninger“ forestaar Redaktionen, og foreløbig er denne overdraget til Fru Rebekka la Cour Madsen og Marence Tarp. Den tekniske Ledelse har „Vort Landbrug“s Redaktion ved Hr. Kr. Raunkær, som derved har Fortjenesten af, at Bladet i Udstyrelse er blevet saa tiltalende og nobelt som det er. Man haaber gennem dette Blad at støtte Husmødrene ved at søge at bringe oplysende og vejledende Artikler af faglig Interesse for Hjemmets specielle Arbejder. Bladet er et Maanedsbld og er beregnet for Foreningernes Medlemmer; men det kan bestilles af alle og faas gennem Postvæsenet for den billige Pris af 4 Kr. aarlig. Holdere af „Vort Landbrug“ faar dog Bladet til 3 Kr. 50 Øre og til samme Pris faas det, naar det bestilles gennem en Husholdningsfor-

ening, ogsaa af ikke Medlemmer. Elever, der staar som Medlemmer af „Foreningen Ankerhus“ vil, mod at opgive dette paa „Vort Landbrug“s Kontor, Gyldenløvsgade 3, København, ogsaa kunne faa Bladet til 3 Kr. 50 Øre aarlig og jeg haaber der er mange, der vil benytte sig deraf og derved støtte Sagen, forhaabentlig til Glæde for dem selv.

Og jeg haaber ogsaa at tidligere Ankerhuselever vil støtte Dannelsen af Husholdningsforeninger og i det hele taget støtte Husholdningssagen, hvor de møder den og hvor de kan. Ønsker de at være med at oprette eller medvirke til Oprettelsen af en Husholdningsforening, vil der kunde faas saavel Oplysninger som en Foredragsholder ved Henvendelse til Samvirksomheden, hvis Formand, som nævnt, er Fru Lindkvist, Kamstrup pr. Roskilde.

Marence Tarp.

Huslig Uddannelse som Ægteskabsbetingelse.

— o —

Som bekendt blev der paa Elevforeningens Aarsmøde paa Ankerhus 1920 vedtaget at henstille til Justitsministeren, »at der under Forhandlingen om den nye Ægteskabslov gives Rigsdagen Lejlighed til ogsaa at drøfte det Spørgsmaal, om der ved Ægteskabets Indgaaelse bør kræves Sikkerhed for, at Kvinden har modtaget fornøden Uddannelse i huslig Gerning«.

Dette foranledigede bl. a., at et jydsk Blad (Aalborg Amtstidende) skrev en længere Spidsartikel som Protest mod denne Tanke. Dette var der jo ikke noget at sige til. Hver maa have sin Opfattelse, og ønskeligt kan det jo kun være, at en personlig Opfattelse hævdes og en saadan bør respekteres, men: naar Bladet drager til Felt imod, at »et Elevmøde paa en Husholdningsskole« vedtog en saadan Henstilling og finder, at det grænser betænkeligt nært til det latterlige«, maa Kvinder, der repræsenterer det huslige Arbejde, protestere.

En Kvindeskole, en Husholdningsskole, der har formaet at samle en betydelig Elevskare om sig i over 25 Aar, maa vel have samme Berettigelse til at lade drøfte samfundsmæssige Spørgsmaal som andre anerkendte Ungdomsskoler, i Særdeleshed, naar Spørgs-

maalene ligger saa nær op ad Skolens Opgaver som det foreliggende. Desuden kan Deltagerne i en saadan Forhandling jo være haade Mødre og Bedstemødre, selv om de er forhenværende Elever, i alle Tilfælde modne nok til at være Vælgere og repræsentere deres Køns Interesser.

Derfor var det ogsaa en Glæde at erfare, at man paa Rigsdagen havde taget Henstillingen saa alvorlig, at man i Landstingets Udvalg for Ægteskabsloven havde drøftet Spørgsmaalet, idet at Landstingsmand Effersøe ved Ægteskabslovens Fremlæggelse om denne Sag udtalte: »Dette Andragende er for saa vidt mødt med Sympati af Udvalget, som Medlemmer ønsker, at den Kvinde, som indgaar Ægteskab, i Regelen skal være øvet i huslig Gerning. Udvalget har Forstaaelse af, hvad det vilde betyde for Hjemmene og dermed for Samfundet, om Øvelse i huslig Gerning var almindelig blandt Kvinder, men man mener ikke at kunne gaa saa vidt at opstille forudgaaende Deltagelse i huslig Gerning som en Ægteskabsbetingelse i Loven. Spørgsmaal om, hvorvidt der i det enkelte Tilfælde skal opstilles Krav herom, bør overlades til den paagældende Mand. Huslig Gerning vil vel nok møde mere Anseelse og Udbredelse, end den har for Tiden, men det bør ikke ske ved Lovbud«.

Men alle er jo dog enige om det ønskelige i, at den Kvinde, der gaar ind i et Hjem som Hustru, har Betingelser for som Husmoder at lede et Hjem økonomisk og godt. Og et vist Kendskab til et Hjems forskellige Arbejder vil derfor være nødvendigt for de fleste Kvinder, hvis de skal magte denne Opgave.

En Dygtighedsattest kan man selvfølgelig ikke forlange, men et Bevis for at have deltaget i huslig Gerning, kan det forsvares at kræve, da en saadan uden større Ulemper kan erhverves, naar Fordringen herom ikke træder i Kraft før om ti Aar, og man ellers bliver frit stillet med Hensyn til, hvor man ønsker at tage den fornødne Uddannelse, om man vil tage den i sit eget Hjem, hos Fremmede, paa Kursus eller paa Skoler.

Foreningen af Husholdningslærere og Lærere vedtog paa deres Aarsmøde i 1920 at udtale som sin Opfattelse, at det fornødne Minimum af Uddannelse i huslig Gerning kunde ventes opnaaet enten ved at have deltaget 2 Aar i et Hjems forskellige Arbejder som Datter eller Tjenestepige, eller 1 Aar været Lærling paa et anerkendt Lærested eller ogsaa gennemgaaet en systematisk Husholdningsundervisning i Efterskolen en halv Dag ugentlig i 2 Aar eller gennemgaaet et 5 Mdr.s Kursus paa en Husholdningsskole. — Nøjedes man med et Krav i ovennævnte Retning og et Bevis udstedt af Kommunalbesiyrelsen, efter at Vedkommende havde dokumenteret i fornøden Grad at have deltaget i huslig Gerning, vilde man naa at faa Problemet »de unge Kvinders Uddannelse i huslig Gerning« løst paa

en nem og demokratisk Maade, idet man da kun krævede den af de Kvinder, der stiftede Hjem, altsaa kun af dem, som man samfundsmæssigt set har Ret til at kræve det af.

Indførte man en saadan Bestemmelse, kunde man sikkert gaa ud fra, at Forældre, saa snart deres Døtre blev konfirmerede, vilde lade dem faa den fornødne Kendskab til et Hjemms Arbejder, for at Ægteskabets Indgaaelse ikke skulde vanskeliggøres for dem senere, og derved vilde man opnaa paa en god indirekte Maade at fremme Huslighed og Arbejdsomhed mellem de Unge.

Det er et Spørgsmaal, der sikkert interesserer mange, flere end man tror. Og det var maaske ogsaa en af de Veje, ad hvilken der kunde skabes Respekt for det trofaste Arbejde i Hjemmet, en Anerkendelse, som mange unge Piger savner som Tjenestepige og som gør, at de fristes til at søge til Kontorer og Fabriker for at blive »regnede«.

Et Bevis for Kendskab til huslig Gerning kunde passende have dannet en Parallel til det Bevis, Manden skal skaffe for ikke at være under Fattigforsørgelse. Og det vil jo ikke tilnærmelsesvis være saa stærkt et Indgreb i det personlige Privatliv som den vedtagne Sundhedsattest, og skulde selvfølgelig ikke indføres, om man ikke derigennem mente at kunne værne og styrke Hjemmene, der jo dog, naar det kommer til alt, er Samfundets Kærne.

Magdalene Lauridsen.

En venlig Hilsen sendes alle gamle Elever med Ønsket om en glædelig Jul og et godt Nytaar!

Louise Jensen. Margrete Pedersen.

Marence Tarp.

Kursusdeltagere 1920.

—0—

Lærerindekursus, begyndt $\frac{3}{11}$ 19, sluttet $\frac{22}{4}$ 20.

212. Dagmar Andersen, Tarm.
213. Valborg Roberg-Borke, Bastrup, Lyngø.
214. Anna Hansen, Kaslund, Aarup.
215. Cecilie Hansen, Sdr. Næraa, Aarslev.
216. Gerda Hansen, Falkonéralle 12, København.
217. Ida Heldal, Kragerø, Norge.
218. Sigursborg Kristjansdotter, Mula, Island.
219. Magdalene Pedersen, Møllebakken, Vejle.
220. Marie Skraastad, Mosby, Kristianssand, Norge.
221. Othilie Tellefsen, Skalle, Lillesand, Norge,
fra 4. Novbr. 1919 til 25. Oktober 1920.
222. Karen Møller Bjerre, Skydebjerg, Aarup.
223. Agnes Boldsen, Aabjerggaard, Bækmarksbro.
224. Meta Grewsen, Lysabild, Als.
225. Anna Odden, Østre Moland, Norge.
226. Josefina Urdal, Foss, Bjelland, Norge,
fra $\frac{4}{11}$ 20 til $\frac{20}{10}$ 21.
227. Esther Hassel Børresen, Ringsted.
228. Oda Clausen,
229. Klara Dahm, Flade, Mors.
230. Anna Eriksen, Alderslyst, Hjørring.
231. Kathrine Gregersen, Botofte, Tranekjær.
232. Anna Meta Gramstrup, Vestervig.
233. Kari Haakedal, Birkenæs, Lillesand, Norge.
234. Valborg Holch, Sorø.
235. Marie Jørgensen, Vestenskov, Haderslev.
236. Margaret Lauridsen, Ankerhus, Sorø.
237. Anna Madsen, Østeraaby, Skaarup.
238. Kisse Møller, Brønøre, Taps.
239. Kirsten Søgaard, Sperring, Sjørring, Thy.
240. Betty Vadskær, Vadum.
241. Maja Vestergaard, Hygum, Lemvig,
fra $\frac{3}{11}$ 21 til $\frac{28}{10}$ 22.
242. Else Hertz, Slagelse.
243. Asta Nielsen, Sdr. Næraa, Aarslev.
244. Dagny Petersen, Holbæk.
245. Karen Sloth, Højbjerg, Rødkjærsbro.

Statskursus til Uddannelse af Lærerinder i Husgerning ved private og kommunale Efterskoler fra $4/11$ 19 til $27/7$ 20.

29. Anna Arvidsen, Frue, Povlsker, Neksø.
30. Karen Grand, Holsted.
31. Dagmar Havemose, Mullerup, Slagelse.
32. Sofie Iversen, Kommuelærerinde, Skanderborg.
33. Esther Jacobsen, Kommuelærerinde, Rønne.
34. Kristine Jensen, Kimmerslev, Borup.
35. Kirsten Johansen, Forskolelærerinde, Brundby, Samsø.
36. Marie Nielsen, Forskolelærerinde, Gammelby, Stoholm.
37. Elise Petersen, Asminderup, Holbæk.
38. Marie Nyholm, Livjærgade 43, København.
39. Martha Sørensen, Forskolelærerinde, Vivid, Hadsund.
40. Emilie Christensen, Slotsholm, Aalborg, fra $4/11$ 20 til $27/7$ 21.
41. Kathrine Gissel, Grenaa.
42. Rasmine Larsen, Taastrup.
43. Johanne Mikkelsen, Horsens.
44. Inger Petersen, Harringløse.
45. Aleth Pedersen, Kommuelærerinde, Ringsted.
46. Agnes Spillemoser, Gynnstiklærerinde, Assens.
47. Petra Sørensen, Vardevej, Vejle.
48. Marie Thomsen, Sejlstrup, Gjølstrup.
49. Marie Andersen, Verup, Dianalund, fra $3/11$ — $26/7$ 22.
50. Ingefred Juul Andersen, Mosegaard, Ejby.
51. Margrethe Andersen, Sønderup, Slagelse.
52. Marie Frandsen, Forskolelærerinde, Gjerlev.
53. Karen Margrete Hertzun, Vejle.
54. Henriette Jensen, Ristinge, Humble.
55. Marie Jensen, Mosegaard, Ejby St.
56. Dagmar Jørgensen, Sønderborg.
57. Maren Jørgensen, Skjelgaard, L. Skensved.
58. Inger Lynghof, København.
59. Poulina Mørup, Kommuelærerinde, Brønderslev.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Novbr. 1919.

384. Emmy Kofoed, Hallelyst, Allinge.
385. Helga Drost, Skaarupøre, Skaarup.
386. Dorteia Olsen, Høm, Ribe.
387. Hilda Bastrup, H. C. Ørstedsvej 48, København.
388. Lily Hansen, Smallegade 6, København.
389. Mariane Gaardsted, Kolind Mark, Kolind.
390. Cathrine Fischer, Kongstrup, Haderslev.

- 391. Ingeborg Pedersen, „Toften“, Tylstrup, Aalborg.
- 392. Alma Laursen, Galtén. (Nov.—Febr.)
- 393. Ingeborg Nielsen, Toderup, Guldbjerg.
- 394. Eli Lyngen, Nørrebrogade 25, København (Nov.—Dec.).
- 395. Anna Stolberg, Skolegade, Sønderborg, (Nov.—Dec.).
- 396. Kristene Kristensen, Fiskbæk, Løgstrup, (Jan.—Marts).
- 397. Anna Sørensen, Lærerinde, Merløse. (Jan.—Marts).

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Maj 1920.

- 398. Klara Sørensen, Majbølle, Nakskov.
- 399. Karen Bonde, Hoptrup, Sønderjylland.
- 400. Elsa Christensen, Dyrehave, Aabenraa.
- 401. Christine Ley, Felsted, Aabenraa.
- 402. Anna Ley, Felsted, Aabenraa.
- 403. Eva Rønberg, Skolegade, Esbjerg.
- 404. Martha Larsen, Overdrevet, Karise.
- 405. Elisabeth Sørensen, Høsterkøb, Hørsholm.
- 406. Elna Ravn, Nr. Boulevard, Nykøbing F.
- 407. Sigrun Jubl-Broch, Englandsgade, Esbjerg.
- 408. Gerda Hansen, Eiglersvej, Nakskov.
- 409. Magdalene Jensen, Bække.
- 410. Anna Sørensen, Tømmerup, Kalundborg.
- 411. Karen Margrethe Jensen, Frankerup, Flakkebjerg.
- 412. Karen Kristensen, Tjæreby.
- 413. Rigmor Wridt, Holeby.
- 414. Ellen Rasmussen, Thorslunde, Holeby.
- 415. Meta Thommesen, Levring, Kjellerup.
- 416. Rosa Jørgensen, Verup, Dianalund.
- 417. Inger Jensen, Haudrup.
- 418. Marie Christensen, Westerbølle, Gjedsted, (Maj—Juli).
- 419. Ella Hansen, Sdr. Boulevard 70, Odense.
- 420. Asløg Lærkesen, Rø, Gudhjem.
- 421. Anna Hansen, Svanneke.
- 422. Cecilie Nielsen, Abildgaard, Braade. (Maj—Juni).
- 423. Camilla Jacobsen, Jerslev Østergaard, Jerslev.
- 424. Marie Olsen, Vejlbj, Skibby.
- 425. Marie Nielsen, Venslev, Rude. (Maj—Juli).
- 426. Ellinor Meyer, Strandvejen, Korsør.
- 427. Anna Eriksen, Aldershøj, Hjørring.
- 428. Sine Madsen, Bækmark, Vejrup.
- 429. Else Christensen, Nytorv 13, Slagelse. (Maj—Juni).
- 430. Gudrun Pols, Isaafjord, Island. (Juni—Sept.).
- 431. Ellen Rasmussen, Snaregade 1, København. (Juli—Aug.).

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. November 1920.

- 432. Lilly Hald, Hellerup.
- 433. Anna Petersen, Nidløse.
- 434. Magda Christensen, Sigersted. Ringsted.
- 435. Margrethe Juul Petersen, Helberskov. Als, Østj.
- 436. Kirstine Bodholdt, Tyrstrup, Kristiansfeldt.
- 437. Anna Løgstrup, Nyborg.
- 438. Anna Christensen, Ørridslev, Søndersø. (Nov.—Dec.).
- 439. Metfa Christensen, Eggebæk, Tinglev.
- 440. Helga Stokbro, Vraa.
- 441. Olga Jacobsen, Rindom, Ringkøbing.
- 442. Mary Bach, Missionshotellet, Helsingør. (Jan.—Marts).
- 443. Marie Madsen, Kværkeby. (Jan.—Marts).

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Maj 1921.

- 444. Marie Thomsen, Torp, Aabenraa.
- 445. Thyra Jessen, Himmærk, Svendstrup.
- 446. Anna Schmidt, Ullerup, Avnbøl.
- 447. Helene Jessen, Nybøl, Hjordkær.
- 448. Christine Jørgensen, Svendstrup, Als.
- 449. Ellen Christensen, Svendstrup, Als.
- 450. Gudrun Edland, Nærbo, Jæderen, Norge.
- 451. Sigrid Underhaug, Nærbo, Jæderen, Norge.
- 452. Johanne Jørgensen, Middelfart.
- 453. Johanne Hansen, Brænderup.
- 454. Ida Nielsen, Tornemark, Sandved.
- 455. Helga Olsen, Jersie, L. Skensved,
- 456. Astrid Hansen, Møntergade 9, København.
- 457. Ellen Frøkjær, Vestervig.
- 458. Grethe Hansen, Grønnegade, Faaborg.
- 459. Hertha Skou, Alderslyst, Silkeborg.
- 460. Ingeborg Lund, Kragenæs.
- 461. Ellinor Meyer, Korsør. (Maj—Juni).
- 462. Anna Jensen, Tjustrup, Fuglebjerg.
- 463. Ellen Margrethe Hansen, Vordingborg.
- 464. Dagny Nielsen, Ejstrup, Ejstrupholm.
- 465. Olga Hansen, „Kathrinelyst“, Lejre.
- 466. Ingeborg Dorph Ørsted, Hellerup.
- 467. Johanne Hansen, Ø. Vedsted, Ribe.
- 468. Marie Kjærgaard, Timring, Vildbjerg.
- 469. Jensine Jensen, Aastrup, Raarup.
- 470. Agnes Jørgensgaard, Rørholdt. (Maj—Juli).
- 471. Elna Bjerg Nielsen, Nr. Nebel.
- 472. Elisabeth Morgan, Rydbjerggaard, Roslev.

- 473. Helga Christensen, Hornum St.
- 474. Erna Bjørnbak Walter, Holbergsgade, København.
- 475. Sofie Petersen, Terslev, Haslev.
- 476. Kristine Hansen, Jersore, Bogense.
- 477. Hjerdis Kirkaas, Spydebjerg, Norge.
- 478. Nathalie Christensen, V. Voldgade 100, København.
- 479. Dorthea Kay, Anslet, Fjelstrup.
- 480. Lilly Mønsted, Skodsborg. (Juni—Sept.).

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 3. Novbr. 1921.

- 481. Henny Hollesen, Damgade 50, Flensborg.
- 482. Lovise Sehrt, Wartsgade 8, Flensborg.
- 483. Johanne Spieler, Skrivegade 3, Flensborg.
- 484. Astrid Jepsen, Ringsted.
- 485. Ellen Panduro Strandskolm, Glostrup.
- 486. Eva Sørensen, Assentorp, Stenlille.
- 487. Anna Jensen, Mullerup, Slagelse.
- 488. Sofie Holm, Gjerken, Skien, Norge. (Nvb. Dec.)
- 489. Sara Søndergaard, Thisted. (Jan.—Marts).
- 490. Olga Kofoed Andersen, Brunemose, Fuglebjerg.
- 491. Kristine Andersen, Sømark, Borre.
- 492. Johanne Søgård, Sperring, Sjerring.

5 Mdr.s Husholdningskursus fra 4. Maj 1922.

- 493. Anna Nielsen, Livgardens Kaserne, København.
- 494. Susanne Mortensen, Trangisvaag, Færørene.
- 495. Ebba Hansen, Nørre Aaby.
- 496. Ellen Wermuth, Lundby.
- 497. Ketty Liebum, Bække.
- 498. Marie Jensen, Bjeverskov, Borup.
- 499. Kirsten Pedersen, Ørsbjerg Vænge, Aarup.
- 500. Esther Rasmussen, Skydebjerg, Aarup.
- 501. Gerda Olsen, Stigsnæs, Skelskør.
- 502. Kirstine Lindekilde, Hindemose, Ullerslev.
- 503. Harriet Hansen, Sygehuset, Kolding.
- 504. Katrine Rasmusen, Føns Lykkegaard, Nr. Aaby.
- 505. Erna Hansen, Søndergaard, Rødby. (Maj—Juli).
- 506. Margrethe Hansen, Sommerstedgade 32, Kbh.
- 507. Julie Jensen, Øster Skjerninge. V. Skjerninge.
- 508. Meta Lawsen, Skovly, Assens.
- 509. Edel Frederiksen, Mejeriet, Nyborg.
- 510. Ingeborg Hansen, Charlottendal, Slagelse. (Maj—Juli).
- 511. Edith Ingerslev, L. Ladegaard, Sorø.

- 512. Ellen Mølbach, Smidstrup, Vraa.
- 513. Valborg Stahl Nielsen, Sletmosegaard, Høng.
- 514. Karen Hass, Gundslev, Nr. Alslev.
- 515. Else Hass, Gundslev, Nr. Alslev.
- 516. Kristine Bjerre, Nissumby, N. Nissum.
- 517. Gunhild Hansen, Eiglersvej, Nakskov.
- 518. Anna Olsen, Skørpinge, Flakkebjerg.
- 519. Mathilde Svadberg, Aardal, Stavanger, Norge.
- 520. Anna Andersen, Steenstrup, Sorø.
- 521. Johanne Hansen, „Fredensdal“, Slagelse. (Maj—Juni).
- 522. Magda Sørensen, Vistoft, Knebel.
- 523. Elna Iversen, Vong, Bramminge.
- 524. Karen Hansen, Villa „Mou“, Nykøbing Sj.
- 525. Anna Bak, Simsted. (Aug.—Sept.)

Oktoberkursus 1920.

- 180. Marie Agergaard, Ramme.
- 181. Anna Agergaard, Ramme.
- 182. Kathrine Bøjlesen, Vostrup.
- 183. Olga Nielsen, Haastrup.
- 184. Dagmar Hansen, Krogsgaard, N. Broby.
- 185. Martha Hansen, Taastrup, Beldringe.
- 186. Marie Jørgensen, Ejby, L. Skensved.
- 187. Karen Godskesen, Hoed, Ringsted.
- 188. Bodil Jacobsen, Sortegaard, Ibsker, Neksø.
- 189. Martha Bonnesen, Nybølle, Espe.
- 190. Asta Andersen, Uglekildegaard, Vig.
- 191. Agnes Nielsen, Istebjerg, Kallundborg.
- 192. Kristine Egede, Østerholm, Tranebjerg.
- 193. Gerda Nielsen, Maskinfabrikken, Haslev.
- 194. Karen Margrethe Nielsen, Farringløse.
- 195. Nikoline Klejs. Besser, Tranebjerg.
- 196. Marie Kristensen, Langsted, Naarup.
- 197. Marie Røgild, Hjortdal, Fjerritslev.
- 198. Dagny Mikkelsen, Tjepperup, Holbæk.
- 199. Ellen Christensen, Vig.
- 200. Marie Kjærgaard, Neksø.

Oktoberkursus 1921.

- 201. Elna Nygaard Pedersen, Jullerup.
- 202. Anna Hansen, Mullerup, Ullerslev.
- 203. Lizzie Broen, Solbakken, Rønne.
- 204. Marie Andersen, Valsgaard, Hobro.
- 205. Marie Christensen, Vostrup.

- 206. Kirstine Søgaard, Vostrup.
- 207. Marie Rasmussen, Ladager, Skensved.
- 208. Helga Jacobsen, Valore, Viby, Sj.
- 209. Asta Karlshøj, Karlshøj, St. Hedinge.
- 210. Ranghild Fisker, Gjessø, Silkeborg.
- 211. Sigrid Sørensen, Haastrup, Nordenskov, Varde.
- 212. Valborg Dam, Skt. Mortensgade, Rønne.
- 213. Mariane Petersen, Eskilstrup, Pederstrup.
- 214. Marie Larsen, Eskildstrup, Pederstrup.
- 215. Margrethe Nielsen, Balstrup, Ringsted.
- 216. Margrethe Christensen, Balstrup, Ringsted.
- 217. Sigrid Nielsen, Ubby, Jerslev.
- 218. Eleonora Hansen, Jordløse, Swebølle.
- 219. Gerda Svendsen, Munkegaard, Aakirkeby.
- 220. Helga Dam, Aakirkeby.
- 221. Maren Haugaard, Vammen, Viborg.
- 222. Helga Westergaard, Holstebro.

Oktoberkursus 1922.

- 223. Ingefred Nielsen, Langø, Martofte.
- 224. Ebba Larsen, Højberg, Fuglebjerg.
- 225. Katrine Hansen, Aastofte, Snæslev.
- 226. Agnes Larsen, Ladby, Næstved.
- 227. Gudrun Stæhr, Brunhøjgaard, Nykøbing Sj.
- 228. Valborg Olsen, Ebbelykke, Nykøbing Sj.
- 229. Jenny Mikkelsen, Asnæs.
- 230. Johanne Andersen, Fuglebjerglund, Fuglebjerg.
- 231. Marie Christensen, Esholdt, Slagelse.
- 232. Ellen Christensen, Odinsvej, Høng.
- 233. Jenny Hansen, Brændholdt, Tommerup.
- 234. Laura Sørensen, Staarup, Nykøbing Sj.
- 235. Gudrun Behrend, Gentofte.
- 236. Ketty Ermegaard, Viborg.

Kursus for Børnehjemsledere afholdtes efter Opfordring fra 5—26. Oktober 1920.

1. Frk. Marie Sibart, Forstanderinde, Gunslev Pige hjem, Nr. Alslev.
2. Frk. Helene Askov, Forstanderinde, Pige hjemmet Skovgaard, Fuglebjerg.
3. Fru Karen Østergaard, Husmoder, Ourø Iagttagelses-hjem, Holbæk.

4. Fru Thora Pinholdt, Husmoder, Sølager Optagelseshjem, Frederiksværk.
5. Fru Elisabeth Hansen, Husmoder og Lærerinde, Ondløse Børnehjem, Mørkøv.
6. Frk. Marie Sørensen, Medhjælperinde, Skovly Optagelseshjem, Vedbæk.
7. Frk. Monsson, Medhjælperinde, Optagelseshjemmet „Bøgely“, Klampenborg.
8. Frk. Marie Hvid, Medhjælperinde, Kvindehjælpens Optagelseshjem, Banegaardsgade, Aarhus.
9. Frk. Mette Jensen, Medhjælperinde, Kvindehjælpens Optagelseshjem „Brejdblik“, Skaade, Aarhus.
10. Frk. Kristine Hansen, Medhjælperinde, Bredballe Børnehjem, Vejle.
11. Frk. Ebba Rasmussen, Medhjælperinde, Børnehjemmet „Ebenezer“, Lund, Bødvig.

Fra 5—20. Oktober 1921.

12. Fru Elise Preisler, Plejemoder, Optagelseshjemmet, Peter Bangsvej, København.
 13. Fru Johanne Kværndrup, Plejemoder, Solhjem Iagttagelseshjem, Haslev.
 14. Fru Poula Riber, Plejemoder, Drengbo Iagttagelseshjem Thorslunde, Taastrup.
 15. Fru Kristine Pedersen, Husmoder, Skibby Optagelseshjem, Skibby.
 16. Frk. Mathilde Jensen, Husjomfru, Braaskovgaard, Opdragelsesanstalt, Horsens.
 17. Frk. Kristine Jensen, Medhjælper, Erlev Børnehjem, Haderslev.
 18. Frk. Elisabeth Nielsen, Medhjælper, Firgaarde Børnehjem, Ry St.
 19. Frk. Marie Mathiesen, Medhjælper, Ourø Iagttagelseshjem, Holbæk.
 20. Frk. Kristine Hansen, Køkkenlærerinde, Udby Pige-hjem, Nr. Aaby.
-

Husholdningspolitik.

— o —

En Kreds af Kvinder fra hele Landet har gennem Fru Gautier Schmidt, Fru Hjelmer, Fru Nina Bang og Fru Hauschultz tilstillet de forskellige politiske Partier i den danske Rigsdag følgende:

I Betragtning af den store Betydning, som Hjemmenes Gerning har for Folkets og Landets Sundhed og Økonomi, retter vi en indtrængende Opfordring til de forskellige politiske Partier om i stærkere Grad end hidtil — uanset om Kvinderne samler sig i politiske eller faglige Organisationer — at yde Hjemmenes Kvinder Støtte ved:

- 1) at give den kvindelige Ungdom Adgang til huslig Dygtiggørelse gennem Skolekøkkener, Efterskoler, Fagskoler (Husholdningsskoler).
- 2) at yde den fornødne Støtte til Uddannelse af Husholdningslærerinder og Konsulenter.
- 3) at støtte Forsøg, der har husøkonomisk Betydning.
- 4) officielt at anerkende det husøkonomiske Arbejdes samfundsmæssige Betydning ved — i Lighed med den Støtte, der ydes Landbrugets Arbejde — at nedsætte husøkonomiske Udvalg, ansætte og yde Tilskud til Husholdningskonsulenter og i det hele taget at træffe Foranstaltninger, hvorved Landets husøkonomiske Interesser varetages og fremmes.

Henvendelsen er i Pressen gennemgaaende omtalt med megen Sympati.

Solrige Dage.

Af Eva Dam Thomsen.

— o —

*Solrige Dage, saa sagte I rinder,
lykkeligt straalende, skabende Minder,
samlende Sollys for kommende Tider,
naar Livet sit vanlige Mørketrit rider.*

*Tider jeg mindes med Mørke og Kulde,
Kamplid og Sværdlid, leve man skulde,
Ingen der spurgte om Lyst eller Lykke,
selv maatte nøjsomt man Dagene smykke.*

*Dog havde Kulden og Mørket sin Charme,
Kampen gav Lykke, og stundum brød varme,
lysende Straaler Skyernes Dække,
Straaler, som Haab om Sejr kunde vække.*

*Jeg saa dem lyse op — og forsvinde,
Kulden og Mørket blev stærkt, vilde vinde;
brudt blev mit Mod, mine Vinger blev stækket.
Jeg var blot en, som i Kampen blev knækket.*

*Alt jeg mig selv stilled Døden for Øje!
da kom en Tanke: Kast bort al din Møje:
kræv af den Magt, som raader for Livet;
Hold nu de Løfter, du længst har mig givet.*

*Nu strømmer Solen mig gyldent i Møde,
vækker det Mod og den Styrke, som døde,
samler mig Lys til de kommende Dage,
naar Kulden og Mørket vil vende tilbage.*

Paa Ankerhus

afholdes nu

2 Aars Kursus til Uddannelse af Husholdningslærere fra Maj.

5 Mdr.s alm. Husholdningskursus fra Maj og fra Novbr.

9 Mdr.s udvidet Husholdningskursus fra November.
Tidligere Elever kan deltage i sidste Del af Kursuset fra April, der særlig er beregnet til Uddannelse af Husholdningsledere.

Feriekursus for Husmødre den første Uge i Juli, September og Februar.

3 Ugers Kursus i Oktober og Januar.

Besøgende Elever modtages efter Aftale.

NB. Statsunderstøttelse til de forskellige Kursus kan søges.

